

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592097
e-mail: ko@vouli.kke.gr, <http://www.kke.gr>
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

Προς το Προεδρείο της Βουλής

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τους κ. Υπουργούς Υποδομών & Μεταφορών, Εσωτερικών και Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Θέμα: Αντιπλημμυρικό έργο στον ποταμό Αγγίτη στην ΠΕ Σερρών

Κατέθεσαν **ΑΝΑΦΟΡΑ** το Υπόμνημα Συλλόγων, Σωματείων και Κινήσεων Πολιτών της Π.Ε. Σερρών, στο οποίο ζητούν να πραγματοποιηθεί ολοκληρωμένα η αντιπλημμυρική θωράκιση του ποταμού Αγγίτη.

Αθήνα 21/02/2024

Οι καταθέτοντες βουλευτές

Δελής Γιάννης

Στολτίδης Λεωνίδας

ΥΠΟΜΝΗΜΑ - ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ των:

1. Πολιτιστικός Σύλλογος Σ.Σ. Αγγίστας
[Redacted]
2. Σύλλογος Γυναικών Βιτάστας
[Redacted]
3. Οικολογική Κίνηση Δράμας
[Redacted]
4. Κίνηση Πολιτών Σερρών «γη & ελευθερία»
[Redacted]
5. Σωματείο Εργαζομένων ΟΤΑ Ν. Σερρών
[Redacted]
6. Σωματείο Εργαζομένων ΔΕΥΑ Ν. Σερρών
[Redacted]
7. Επιστημονική Ομάδα «Οψόμεθα εις Φιλίππους» (Κρηνίδες)
[Redacted]
8. Πολιτιστικός - Περιβαλλοντικός Σύλλογος Αχλαδοχωρίου «Κρουσοβίτης»
[Redacted]
9. Ελληνικός Ορειβατικός – Χιονοδρομικός Σύλλογος Πρωτης
[Redacted]
10. Σύλλογος Προστασίας Περιβάλλοντος Σερρών (ΣΥ.ΠΡΟ.ΠΕ.ΣΕΡ.)
[Redacted]
11. Σύλλογος Κινητικά Αναπήρων ν. Σερρών
[Redacted]

προς

1. τον Αντιπεριφερειάρχη Σερρών
κο Σπυρόπουλο Παναγιώτη
2. Δ/νση Δασών Σερρών
3. Περιφερειάρχη Κ. Μακεδονίας
κο Τζιτζικώστα Απόστολο
4. Επιθεώρηση Περιβάλλοντος Β. Ελλάδας
5. Ελεγκτές Δημόσιας Διοίκησης
6. Δήμος Νέας Ζίχνης Σερρών (κο Δήμαρχο)
7. Δήμος Αμφίπολης (κο Δήμαρχο)

Θέμα: “Επείγουσες εργασίες καθαρισμού και διαπλάτυνσης – ενίσχυσης της κοίτης του Αγγίτη σε αγροκτήματα των Δ.Δ. Σ.Σ. Αγγίστας και Σ. Λευκοθέας του Δήμου Νέας Ζίχνης Σερρών για την αντιμετώπιση εκτάκτων πλημμυρικών φαινομένων”

Στις αρχές του περασμένου Νοεμβρίου αντιληφθήκαμε ότι έγινε εκτεταμένη κοπή δέντρων κατά μήκος 6 περίπου χιλιομέτρων στις όχθες του Αγγίτη, από την έξοδο του φαραγγιού ως την παλαιά γέφυρα της Αγγίστας περίπου.

Από τα σχετικά έγγραφα που αναζητήσαμε και συγκεντρώσαμε προκύπτει ότι:

1. Η ολέθρια για το περιβάλλον κοπή μικρών και μεγάλων δέντρων -πολλά από αυτά αιωνόβια πλατάνια - εντάσσεται στο έργο:

“Επείγουσες εργασίες καθαρισμού και διαπλάτυνσης – ενίσχυσης της κοίτης του Αγγίτη σε αγροκτήματα των Δ.Δ. Σ.Σ. Αγγίστας και Σ. Λευκοθέας του Δήμου Νέας Ζίχνης Σερρών για την αντιμετώπιση εκτάκτων πλημμυρικών φαινομένων”,
την ευθύνη του οποίου έχει η Υποδ/ση Τεχνικών Έργων της Π.Ε. Σερρών.

2. Από το Φεβρουάριο του 2020, με απόφαση του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών – Γενική Γραμματεία Υποδομών/Γενική Δ/ση Υ.Λ.Ι.Κ.Υ (αρ. Πρωτ. 19/65, 11-2-20, ΑΔΑ: 63ΠΧ465ΧΘΞ-43Τ) δεσμεύτηκε ποσό 300.000 € για την υλοποίηση αντιπλημμυρικού έργου. Στην απόφαση αυτή αναφέρεται ότι “η εκτέλεση του εν λόγω έργου είναι εξαιρετικά επείγουσα και αναγκαία”

3. Σε απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής Περιφέρειας Κ. Μακεδονίας (πρακτικό 19ο/16-5-23, σελ 4, ΑΔΑ: 93ΘΣ7ΛΛ-ΚΩΣ) σαν τμήμα επέμβασης του έργου ορίζεται μήκος 1,5 χιλιομέτρου.

Σοβαρότατα τα ερωτήματα που ανακύπτουν:

1. Το σημαντικότερο και πρωταρχικό

Πώς είναι δυνατό να αποδεχτούμε και να ονομάσουμε ένα έργο “αντιπλημμυρικό”, όταν η μόνη εργασία που έγινε ως τώρα ήταν η κοπή πολλών δέντρων - μερικά από αυτά αιωνόβια - του παρόχθιου δάσους και η συνακόλουθη υποβάθμιση/καταστροφή ενός βιοτόπου για πολλά είδη πανίδας – ορνιθοπανίδας που αυτό υποστήριζε και συντηρούσε;

Με την καταστροφή της παρόχθιας δενδρώδους βλάστησης προκαλείται αποσταθεροποίηση των πρανών της κοίτης και στα τμήματα που δεν πρόκειται να γίνουν επεμβάσεις, με αύξηση του κινδύνου διαβρώσεων και ενίσχυση των πλημμυρικών φαινομένων! **Τα δέντρα που υπήρχαν στις όχθες του ποταμού αποτελούσαν παράγοντα ανακοπής της ορμητικότητας των υδάτων σε περίπτωση πλημμυρικής παροχής. Με την κοπή τους εξαλείφεται αυτός ο ανασχετικός παράγοντας.** Με την ενέργεια αυτή όχι μόνο δεν αντιμετωπίζονται οι πλημμυρικοί κίνδυνοι, αλλά, απεναντίας, αυξάνεται το ενδεχόμενο εκδήλωσής τους;

Ακόμη και αν δεχτούμε ότι πρέπει να “ελευθερωθούν” οι όχθες του ποταμού για λόγους πρόσβασης των μηχανημάτων-οχημάτων που θα καθαρίσουν (πότε;) την κοίτη από εμπόδια και να τα απομακρύνουν (σωρευμένα από καιρό κλαδιά και διάφορα απορρίμματα), παρατηρούμε ότι η κοπή των δέντρων προκάλεσε πτώση και νέων χοντρών κλαδιών στην κοίτη και τις όχθες του Αγγίτη, γεγονός που **αυξάνει κατακόρυφα τον κίνδυνο πλημμύρας σε περίπτωση έντονης βροχόπτωσης**, αφού όλα αυτά τα εμπόδια θα παρασυρθούν, θα συσσωρευτούν και θα φράξουν τη ροή των υδάτων,

είτε κατά μήκος της κοίτης είτε στις χαμηλές καμάρες της παλαιάς γέφυρας, η οποία θα κινδυνεύσει να καταστραφεί. Ο ίδιος κίνδυνος απειλεί και τη γέφυρα διέλευσης (οδική σύνδεση Σερρών – Καβάλας).

2. Πώς υπηρετείται η “εξαιρετικά επείγουσα και αναγκαία εκτέλεση” ενός έργου, που χαρακτηρίστηκε ως τέτοιο το Φεβρουάριο του 2020 και εκτελείται το Νοέμβριο του 2023, τέσσερα σχεδόν χρόνια μετά;

3. Πώς βοηθά την προοπτική περαιτέρω οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής, τη στιγμή που σε αυτή σήμερα αναπτύσσονται οικοτουριστικές δραστηριότητες;

4. Επίσης, σε πρακτικό της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κ. Μακεδονίας (27ο/16-6-2020 ΑΔΑ: ΩΧ9Χ7ΛΛ-ΘΩΗ), με θέμα την έγκριση των όρων της διακήρυξης, αναφέρεται στην “ΕΙΣΗΓΗΣΗ του Υποδ/ντή Τεχνικών Έργων Π.Ε. Σερρών” ότι “... η μορφολογία του ποταμού σχηματίζει πολλούς μαιανδρισμούς στην παραπάνω περιοχή με αποτέλεσμα τη μεγάλη απόθεση φερτών υλικών και δημιουργία φραγμάτων από πεσμένους κορμούς. Όλα τα παραπάνω δημιουργούν έντονο κίνδυνο πλημμυρικών φαινομένων στην παραπάνω περιοχή και οι εργασίες που προτείνονται αποσκοπούν στην αποφυγή στο μέλλον παρόμοιων φαινομένων.

Με την εκτέλεση όλων των παραπάνω εργασιών θα αποφευχθεί ο κίνδυνος πλημμύρας στα παρακείμενα αγροκτήματα.” (σελ. 5)

Παρατηρούμε εδώ ότι οι μαιανδρισμοί ποταμών και χειμάρρων αποτελούν παράγοντα επιβράδυνσης της ταχύτητας ροής του νερού εντός της κοίτης τους και, κατά συνέπεια, μειώνουν το βαθμό διάβρωσης τους εδάφους των πρανών, άρα και των φερτών υλικών στα κατάντη.

Βάση, λοιπόν, ποιων επιστημονικών δεδομένων οι μαιανδρισμοί θεωρούνται πρόβλημα που αυξάνει τον κίνδυνο πρόκλησης καταστροφών από πλημμύρες και πρέπει να αντιμετωπιστούν; Και, το κρίσιμο ζήτημα, **με ποια ακριβώς εργασία θα αντιμετωπιστεί το πρόβλημα, αν όχι με την απομάκρυνση των πεσμένων κορμών - κλαδιών και των φερτών υλικών - απορριμμάτων από την κοίτη του ποταμού, είτε αυτός παρουσιάζει “πολλούς μαιανδρισμούς” είτε όχι;**

5. Θα απαιτηθεί στο τμήμα αυτό του Αγγίτη η χρηματοδότηση και δεύτερου «αντιπλημμυρικού» έργου, για την απομάκρυνση του αυξημένου όγκου κλαδιών και εμποδίων που έχουν εγκαταλειφθεί στην κοίτη του ποταμού; Και ποιοι θα ευθύνονται γι’ αυτή την επιπρόσθετη δαπάνη δημόσιου χρήματος;

6. Γιατί, ενώ σαν μήκος επέμβασης του έργου ορίζεται το 1,5 χιλιόμετρο, η κοπή των δέντρων πραγματοποιήθηκε κατά μήκος 6 σχεδόν χιλιομέτρων;

Πώς, ενώ κατά το 2020 ορίζεται συγκεκριμένο μήκος επέμβασης τα 1.500 μέτρα, τον Αύγουστο του 2022 η Υποδ/νση Τ.Ε. της Π.Ε. Σερρών ζητά από το Δασαρχείο Σερρών να επέμβει κατά μήκος 4.500 μέτρων; (αρ. πρωτοκ. 593231 (5853)/21-08-2022)

7. Γιατί η/οι επιβλέπουσα/σες υπηρεσία/ες δεν υποχρέωσαν τον ανάδοχο του έργου να κάνει σωστά, έστω αυτή την εργασία που έκανε; Κόβοντας, δηλαδή, τα δέντρα στην όχθη, να φροντίσει να απομακρύνει τα κλαδιά τους που έπεφταν στο ποτάμι;

Επ’ αυτού, η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων επιτάσσει:

«Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διορθώσει μέσα σε οριζόμενη από το Φορέα κατασκευής εύλογη προθεσμία τα ελαττώματα του έργου που θα διαπιστωθούν κατά τη διάρκεια της κατασκευής και μέχρι την οριστική παραλαβή» (άρθρο 5^ο – Γενικές υποχρεώσεις του Αναδόχου - Εγκρίθηκε με την υπ’ αριθμ οικ 267381 (1521)/29-5-2020 Αλόφ. της Υποδ/νσης Τ.Ε. της Π.Ε. Σερρών).

8. Υπάρχει καλλιεργούμενος δημόσιος χώρος (23 στρέμματα συνολικά) νότια (Δ.Δ. Σ.Σ. Αγγίστας και Σ. Λευκοθέας) καταπατημένος -γεγονός που πρέπει να ελεγχθεί διοικητικά- και να ληφθεί μέριμνα για την αποκατάσταση της παραποτάμιας δενδρώδους βλάστησης στη ζώνη αυτή.

Θα μπορούσαμε να θέσουμε και άλλα ερωτήματα. Περιοριζόμαστε σε αυτά.

Το ζήτημα της αντιμετώπισης των πλημμυρικών κινδύνων απαιτεί μελέτη των συνολικών στοιχείων και γεωμορφολογικών δεδομένων των λεκανών απορροής κάθε επί μέρους συστήματος επιφανειακών υδάτων. Δεν μπορούμε να υλοποιούμε αποσπασματικά τέτοια έργα, χωρίς συνολικό σχεδιασμό, τα οποία, όπως βλέπουμε στην περίπτωση αυτή, καταλήγουν να είναι το αντίθετο από αυτό που προορίζονταν. Αντί για αντιπλημμυρικά, να γίνουν πλημμυρικά.

Οφείλουμε, λοιπόν, να ξεκινάμε από τα βασικά:

Από το σχεδιασμό – υλοποίηση έργων στα ανάντη των ποταμών και χειμάρρων, στα ορεινά των λεκανών απορροής, με φράγματα βάρους (συντήρηση παλαιών και χτίσιμο νέων όπου χρειάζεται) και φυτοτεχνικές εργασίες, που σκοπό έχουν να συγκρατήσουν το δυνατό μεγαλύτερες ποσότητες υδάτων, να ανακόψουν την ταχύτητα ροής τους προς τα κατόντη και, κατά συνέπεια, να μειώσουν το σύνολο των φερτών υλικών που καταλήγουν στα χαμηλά, απογυμνώνοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο από εδαφική ύλη βουνά και λόφους.

Για όλους τους παραπάνω λόγους και πέραν του ό,τι αφορά στο συγκεκριμένο έργο:

Εμείς, οι σύλλογοι, τα σωματεία και οι κινήσεις πολιτών, που υπογράφουμε το παρόν Υπόμνημα – Διαμαρτυρία, σας καλούμε να εγκαταλείψετε το σχεδιασμό τέτοιων καταστροφικών για το περιβάλλον και την τοπική οικονομία έργων και να επικεντρωθείτε, έγκαιρα και αποτελεσματικά, στα βασικά της αντιπλημμυρικής προστασίας:

Έργα ορεινής υδρονομίας στα ψηλά και καθαρισμό της κοίτης ποταμών και χειμάρρων – ενίσχυση των αναχωμάτων τους στα χαμηλά, με σεβασμό στους βιοτόπους χλωρίδας και πανίδας που έχουν αναπτυχθεί κατά μήκος τους.

Αντιμετώπιση του κύριου ζητήματος των αναμενόμενων, βάση επιστημονικών δεδομένων, τεράστιων παροχών του ποταμού Στρυμόνα, οι οποίες είχαν εμφανιστεί κατά το παρελθόν και, δεδομένης της κλιματικής αλλαγής, αναμένονται πλέον σε μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισής τους.

Σέρρες, 11 Φεβρουαρίου 2024